

Către

**COMISIA NAȚIONALĂ DE HERALDICĂ, GENEALOGIE ȘI SIGILOGRAFIE A
ACADEMIEI ROMÂNE**

Biroul zonal Cluj

MEMORIU JUSTIFICATIV

Potrivit dispozițiilor Hotărârii Guvernului nr. 25/2003 privind stabilirea metodologiei de elaborare, reproducere și folosire a stemelor județelor, municipiilor, orașelor și comunelor, Primăria comunei Sâniob, județul Bihor, a inițiat procedura de elaborare a stemei unității administrativ-teritoriale.

Au fost elaborate mai multe variante de stemă, supuse dezbaterii și consultării locuitorilor prin afișare publică.

Consiliul Local al comunei Sâniob, județul Bihor, prin Hotărârea nr. 79 din 15 decembrie 2025, și-a însușit varianta finală a stemei, realizată de dr. Szekeres Attila István, membru al Academiei Internaționale de Heraldică și grafician heraldist abilitat de Comisia Națională de Heraldică, Genealogie și Sigilografie a Academiei Române pentru executarea stemelor unităților administrativ-teritoriale.

Comuna Sâniob este situată în partea de nord-vest a României, în județul Bihor, aparținând arealului geografic al văii Barcăului, zonă cu o continuitate de locuire bine documentată încă din Evul Mediu timpuriu. Reședința comunei este localitatea Sâniob, iar unitatea administrativ-teritorială cuprinde satele Ciuhoi, Cenaloș și Sfârnaș.

Din punct de vedere istoric și cultural, comuna ocupă un loc aparte în istoria regiunii bihorene datorită legăturii sale directe cu una dintre cele mai importante relicve ale creștinătății medievale maghiare, Sfânta Dreaptă a regelui Ștefan I al Ungariei, cunoscut în tradiția creștină drept Ștefan cel Sfânt.

Teritoriul actualei comune Sâniob a făcut parte, începând cu secolele al XI-lea–al XII-lea, din structura politică și administrativă a Regatului medieval al Ungariei. Cercetările istorice și izvoarele documentare arată că așezările din zonă au evoluat în strânsă legătură cu rețeaua ecleziastică și cu centrele monastice, care au avut un rol esențial în organizarea religioasă, economică și culturală a regiunii.

Localitatea Sâniob este menționată în izvoarele medievale sub denumiri care reflectă caracterul său sacru. Toponimul maghiar „Szentjobb” („Sfânta Dreaptă”) face trimitere directă la tradiția istorică legată de păstrarea și venerarea relicvei regelui Sfântul Ștefan. Această particularitate conferă localității un statut distinct în peisajul spiritual al Europei Centrale medievale.

Potrivit tradiției hagiografice, după canonizarea regelui Ștefan I în anul 1083, mâna sa dreaptă, considerată relicvă incoruptă, a fost separată de trup și a devenit obiect de cult. Relicva a fost asociată cu un cleric numit Mercurius, care, conform tradiției, a contribuit la aducerea acesteia în regiunea Bihorului. În acest context a fost întemeiată la Sâniob o mănăstire având ca principală funcție păstrarea și venerarea Sfintei Drepte.

Existența mănăstirii este confirmată de izvoarele medievale și de cercetările arheologice, care atestă rolul său de important centru religios regional. Timp de mai multe secole, Sâniob a funcționat ca loc de pelerinaj și centru monastic, influențând dezvoltarea economică și demografică a zonei. Importanța mănăstirii și a relicvei explică prestigiul localității și includerea sa în marile rețele religioase ale epocii.

În perioadele de instabilitate politică și militară, relicva a fost mutată succesiv pentru a fi protejată, fapt care a determinat, în cele din urmă, încetarea rolului Sâniobului ca loc de păstrare a Sfintei Drepte. Cu toate acestea, memoria acestei prezențe sacre a rămas un element definitoriu al identității locale.

În epoca modernă timpurie, localitatea a cunoscut transformări importante determinate de contextul geopolitic regional. Pe lângă funcția religioasă, Sâniob a dobândit și un rol defensiv, concretizat prin construirea unei fortificații bastionare în secolul al XVII-lea. Ruinele acesteia se păstrează și astăzi.

Comuna Sâniob reprezintă un exemplu relevant al interferenței dintre istoria locală și marile procese religioase și politice ale Europei Centrale medievale. Legătura sa cu Sfânta Dreaptă conferă localității o semnificație simbolică aparte, care depășește cadrul regional. Patrimoniul

construit, de la ruinele monastice până la vestigiile fortificației bastionare, reflectă o evoluție istorică complexă și justifică interesul pentru protejarea și valorificarea patrimoniului cultural local.

Patrimoniul construit al comunei Sâniob este reprezentat de mai multe monumente istorice clasate:

- ruinele mănăstirii medievale, asociate direct cu perioada păstrării și venerării Sfintei Drepte;
- ruinele cetății bastionare din secolul al XVII-lea, mărturie a rolului defensiv al localității;
- ansamblul abației romano-catolice, format din reședința abației, biserica abațială și moară, ilustrând atât funcția spirituală, cât și cea economică a complexului monastic.

Comuna Sâniob a păstrat de-a lungul secolelor ca simbol imaginea Sfintei Drepte. Acest motiv apare pe sigiliile conventului mănăstirii Sfântul Ștefan din Sâniob.

Sigiliul mare, aplicat pe un document din anul 1471, reprezintă un braț drept ieșind dintr-o coroană regală și având mâna în gest de binecuvântare. Legenda sa este: „SIGILLUM CONVENTUS MONASTERII SANCTI REGIS STEPHANI DE ZENT JOG”.

Sigiliul mic din anul 1469 poartă legenda: „SIGILLUM CONVENTUS ECCLESIE S. STEPHANI REGIS DE SENTIOC”.

Un al treilea sigiliu, din anul 1479, are legenda: „SIGILUM CONVENTUS ECCE S. STEPHANI REGIS DE ZENTJOG”.

Motivul brațului ieșind din coroana regală, cu mâna în gest de binecuvântare, apare și pe altarul bisericii „Nașterea Maicii Domnului” din Sâniob.

În consecință, Consiliul Local și comunitatea comunei au decis păstrarea tradiției simbolice locale prin includerea Sfintei Drepte ca element heraldic principal al stemei.

Descrierea stemei:

Stema comunei Sâniob se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, având câmp albastru, în care se află un braț drept, îndoit în cot, îmbrăcat în argint, cu manșetă de aur, terminat cu o mână de carnație în gest de binecuvântare, ieșind dintr-o coroană regală de aur. În șeful scutului se află patru stele cu șase raze, de aur.

Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu un turn crenelat.

Semnificația elementelor însumate:

Brațul ieșind din coroana regală reprezintă Sfânta Dreaptă a regelui Sfântul Ștefan și provine din sigiliile medievale ale conventului mănăstirii Sfântul Ștefan din Sâniob, atestate documentar în secolul al XV-lea. Acesta evocă faptul că relicva a fost păstrată la Sâniob timp de aproape patru secole, localitatea devenind un important centru de pelerinaj și spiritualitate medievală.

Cele patru stele simbolizează cele patru localități componente ale comunei: Sâniob, Ciuhoi, Cenaloș și Sfârnaș.

Culoarea albastră a câmpului exprimă credința, fidelitatea și tradiția spirituală a localității, evocând totodată caracterul sacru al relicvei păstrate la Sâniob.

Coroana murală cu un turn crenelat indică rangul de comună al unității administrativ-teritoriale.

Proiectul stemei comunei Sâniob a fost depus spre analiză Comisiei județene Bihor de analiză a proiectelor de steme ale unităților administrativ-teritoriale din județul Bihor.

Comisia județeană, în ședința din _____, constatând că proiectul de stemă respectă prevederile legale referitoare la exprimarea heraldică a elementelor reprezentate, valorifică tradiția și patrimoniul heraldic local, asigură unitatea stilistică a compoziției și respectă normele specifice domeniului, a acordat preaviz favorabil.

Față de cele prezentate, vă rugăm să acordați pre-aviz favorabil proiectului stemei comunei Sâniob, județul Bihor.

Vă asigurăm de întreaga noastră considerație.

Instituția Prefectului Județului Bihor

PREFECT

Marcel-Daniel DRAGOȘ

Consiliul Județean Bihor

PREȘEDINTE

Mircea MĂLAN